

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande: Ds 2021:25 ”Bromma Flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet”.

Region Västerbottens övergripande synpunkter

Region Västerbotten har beretts möjlighet att lämna yttrande gällande utredningen Ds 2021:25 ”Bromma Flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet”.

I det norrländska näringslivet pågår en otrolig utveckling med pågående nyetableringar, företagsexpansioner och investerare som ser sig om efter platser att etablera verksamhet på. Detta ställer mycket höga krav på transportinfrastrukturen och god tillgänglighet till och från Stockholmsområdet, med möjlighet att snabbt och enkelt nå andra destinationer i och utanför landet är av yttersta vikt för utvecklingen i Region Västerbotten. För att uppnå denna tillgänglighet behövs bra flygförbindelser, en snabb och bra tågtrafik och säkra vägar som medger korta restider.

Region Västerbotten ställer sig inte bakom den snabba avveckling av Bromma flygplats som utredningen föreslår. Det finns en stor osäkerhet kring hur resandet kommer att utvecklas framöver. Detta beror på hur utvecklingen av resandet framöver sker, tidsplanen för de investeringar som behöver göras i Arlanda för att säkerställa att de funktioner som nu finns på Bromma kan säkras samt hur snabbt kapaciteten i den kustnära järnvägen till och från Luleå kan säkerställas.

Såvitt Region Västerbotten kan bedöma talar det mesta för att Bromma flygplats ändå kommer att avvecklas senast år 2038 då nuvarande arrendeavtal löper ut. Det är därför nödvändigt att redan nu påbörja planeringen för de investeringar och anpassningar som utredningen föreslår.

Utveckling av Region Västerbottens synpunkter

Utredaren beskriver tydligt flygets utveckling under senare år och särskilt utvecklingen under pandemin då flygtrafiken minskat drastiskt. När det gäller utvecklingen framöver pekar utredaren på svårigheterna att bedöma denna. Utredaren gör dock bedömningen att återhämtningen kommer att ta lång tid och att flygresandet framöver kommer att ligga på en lägre nivå än före pandemin. Detta är utgångspunkten för bedömningen att flygtrafiken vid Bromma flygplats kan flyttas över till Arlanda relativt snabbt. Det bör noteras att denna bedömning om det framtida flygresande skiljer sig från den bedömning som gjordes för fem år sedan. Det finns redan nu tecken som tyder på att återhämtningen för flyget efter pandemins värsta fas i Sverige går fortare än utredaren bedömt. Transportstyrelsen har så sent som i oktober 2021 skrivit upp sin prognos från i våras för hela prognosperioden 2021 - 2027. Utifrån denna nya utveckling är det högst osäkert om kapaciteten på Arlanda kommer att räcka till efter en avveckling Bromma flygplats.

I den tidigare utredningen ”Mer flyg och bostäder” från år 2016 gjordes bedömningen att en fjärde landningsbana på Arlanda skulle behövas för att kunna hantera den flygtrafik som då bedrevs på Bromma. I denna tidigare utredning angavs ledtiden för erforderliga tillstånd till 7 – 8 år. Därtill kommer tiden för planeringen och själva anläggandet av banan. Swedavias samlade bedömning var år 2016 att det kan ta cirka 20 år från det att planeringsarbetet startar till dess att banan är driftsatt.

Utredningen konstaterar att en avveckling av Bromma flygplats inte har någon nämnvärd påverkan på de klimatpåverkande utsläppen. Men ur ett klimatperspektiv är det en fördel om flygtrafiken inte ökar till tidigare nivåer. Utredaren pekar på flera tendenser som pekar åt det hållet. Samtidigt pekar utredaren på ett antal rapporter och forskarbedömningar om att ”flygskam och medvetenhet om klimatet sannolikt inte kommer att påverka luftfartens återhämtningstakt från covid-19 i någon större omfattning”.

För Region Västerbotten god tillgänglighet till och från Stockholmsområdet, med möjlighet att snabbt och enkelt nå andra destinationer i och utanför landet, är av yttersta vikt för utvecklingen i Region Västerbotten. För att uppnå denna tillgänglighet är både flyget och tågtrafiken viktiga.

Med en fullt utbyggd kustnära järnväg mellan Stockholm och Luleå där det möjliggörs för tågen att hålla en hastighet på 250 km/h skulle restiderna kunna kortas avsevärt och därmed möjliggöra en överflyttning så att en större andel resor kan ske med tåg i stället för flyg. Region Västerbotten vill dock understryka att även om en större andel av resandet till och från Stockholm kan ske med tåg i framtiden så kommer bra flygförbindelser mellan norra Sverige och Stockholm att vara av yttersta vikt även framgent.

Utredningen konstaterar vidare att de regionala flygplatserna med inrikes linjefart till Bromma påverkas av en avveckling av Bromma flygplats. Detta vore definitivt inte bra för norra Sverige som står inför en historisk utveckling. Industrin investerar mer än 1 070 miljarder kronor i nya anläggningar och ny teknik i norra Sverige. Sammantaget beräknas detta innebära ett behov av 100 000 nya jobb i regionen fram till 2035. En sådan explosionsartad utveckling ställer stora krav på att kunna resa- till och från Norra Sverige på ett smidigt sätt. Innan Arlanda flygplats är fullt utbyggd för att kunna hantera de funktioner som inryms på Bromma flygplats idag motsätter sig Region Västerbotten en nedläggning av Bromma flygplats.